

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessionale, || In Qvo || Vniversa || Materia De ||
Confessione Pec-||catorvm Apvd Catholicos || vsitata per
Quæstiones explicatur**

Eisengrein, Martin

Ingolstadii, 1577

VD16 E 795

Capvt VI. De Ministro Confeßionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30362

te, manet ligatus. Eo autem solvente & remittente, soluitur ligatura. In foro contentioso autem possunt Sacerdotes positivè solvere, & ligare per excōmunicationem. Unde ratio diuersitatis satis apparet.

CAPVT VI. De Ministro Confessionis.

Estne Sacerdos tam necessarius Minister Sacramenti Pœnitentiæ, ut soli ipsi confiteri oporteat, & non alij? *Quæstio I.*

IRCA Ministrum Sacramenti Pœnitentiæ declarauit S. Synodus Tridentina; falsas esse, & à veritate Euangelij penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quosuis homines, præter Episcopos, & Sacerdotes, clauium ministerium perniciosè extendunt; putantes verba illa Domini: *Quæcunque alligaueritis super terram, erunt ligata & in cælo; & quæcunq; solueritis super terram, erunt soluta & in cælo.* Et quorū remisistis peccata, re-

Respōsio.
Cōc. Trid.
Sessio. 14.
cap. 6.

Matth. 16.

K 4 ta, re-

Caput VI. De Ministro

Cóc. Trid.

Confession. 14

Can. 10.

Matt. 16.

Ioan. 20.

ta, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt; ad omnes Christifideles indifferenter, & promiscuè, contra institutionem huius Sacramenti, ita fuisse dicta, ut quivis potestatem habeat remittendi peccata. Quam sententiam etiam Canone isto confirmavit: Si quis dixerit non solos Sacerdotes esse ministros Absolutionis, sed omnibus, & singulis Christifidelibus esse dictum: Quæcunque ligaueritis super terram, erunt ligata & in cælo; & quæcunque solueritis super terram, erunt soluta & in cælo: Et quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt: Quorum verborum virtute quilibet absolvere possit peccata, publica quidem, per correctionem duntaxat, si correptus acquieverit; secreta verò per spontaneam Confessionem; Anathema sit.

Quamvis præter autoritatem Concilij non desint testimonia Scripturæ, & rationes maximi ponderis, quibus hæc doctrina nititur.

PRIMO enim exploratissimum est, à Christo Salvatore nostro autoritatem ligandi, atque soluendi, seu retinendi, ac dimittendi peccata, non cuilibet è vulgo, ordine indiscreto (ut asseuerant hæretici) sed solis Apostolis, & per Apostolos eorum successoribus, fuisse concessam: Petro enim, & per Petrum Ecclesiæ Catholicæ dictum est:

Et tibi

Et tibi dabo claves regni cœlorum, & quodcunque ligaueris super terram, erit ligatum & in cœlis, & quodcunque solueris super terram, erit solutum & in cœlis. Matt. 16.

Manasse hanc autoritatem per Petrum in ceteros deinde Apostolos Ecclesiæ, qui Petri fidem, & Confessionem de Christo, quod esset Filius DEI viui, secuti sunt, ostendit idem Euangelista Matthæus, dum postea, modico rerum posito interuallo, cunctorum Apostolorum explicans potestatem, quæ eadem cum Catholicæ Ecclesiæ potestate est, subdit. Quod si non audiverit eos, dic Ecclesiæ: Si autem Ecclesiam non audiverit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus: Amen dico vobis, quæcunque alligaueritis super terram, erunt ligata & in cœlo; & quæcunque solueritis super terram, erunt soluta & in cœlo.

Quod autem Apostolis solummodò hæc tanta sit tributa facultas, & non passim cuilibet è vulgo, Diuus Ioannes Euangelista clarè & luculèter ostendit, dum refert Christum in Apostolos insufflasse, atque dixisse: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Ioan. 20.

SECUNDO sic probatur, Gratia quæ per Sacramenta confertur, à Christi capite deriuatur, qui sua passione nobis eam promeruit; Decuit ergo illos solos, qui potestatem ha-

Innocent. prim. Aurelio, item Siluano.

Vide Aug. To. 2. epi. 91. & 93. Matt. 18.

Vide Bedam infra in cap. de Clauibus.

Caput VI. De Ministro

rem habent in corpus Christi verum, ministros esse Sacramentorum; per quæ eadem gratia deriuatur in corpus mysticum; illi autem sunt soli Sacerdotes, quales fuerunt Apostoli in ccena initiati ad Christi corpus consecrandum: Ergo illi soli sunt Sacramentorum ministri, iuxta verbum Pauli: Sic nos existimet homo, vt ministros Christi &c. Et potissimum Sacramenti Pœnitentiæ, per quod homines idonei fiunt ad suscipiendū corpus Christi verum in Eucharistia.

1. Cor. 4.

TERTIO, Christus instituit singulariter Sacramenta, quæ suæ in nos deruandæ gratiæ essent instrumenta; ergo & singulares ministros. Consequentia inde comprobatur, quod cum in Republica ciuili iudicia constituuntur publica, etiam ministri ordinantur, quibus solis illa administratio incumbat. Vt est videre in Regibus, Consulibus, Prætoribus, & in cunctis, penes quos est iuris potestas. Multis ergo nominibus æquius fuit, vt Diuina sapientia Sacramentorum administrationem, quibus suam gratiam hominibus impartitur, non quibuscunque permetteret; sed selectis ministris, & ad id muneris obeundum idoneis committeret, quales sunt Sacerdotes; iuxta verbum Pauli ad Ephesios: Dedit quidem quosdam Apostolos, alios Prophetas, alios autem Pastores; quo nomine intelliguntur Prælati.

Ephes. 4.

Tene

Tenetur ne quispiam in absentia Sacerdotis, laico confiteri?

Quaestio

II.

Responsio.

NEC Diuino nec humano iure quisquā obstringitur ad Confessionē laico faciendā.

PRIMUM patet; quia ius Diuinum, vnde necessitas confitendi deducitur, solum postulat Confessionem faciendam esse Sacerdotibus. Nam ad solos Sacerdotes dixit Christus: Quorum remiseritis peccata &c. Ioan. 20. Igitur vbi non habetur copia Sacerdotis, nō tenetur peccator homini laico confiteri; Praesertim cū nullus casus ipsis tribuat spirituales absoluendi potestatem.

SECUNDUM etiam patet; quia potissimum ius humanum de confitendo est Cap. Omnis vtriusque sexus &c. Hoc autem non obligat, nisi vt semel in Año quisq; confiteatur proprio Sacerdoti; ex nullo igitur iure deduci potest necessitas, confitendi laico.

TERTIO idem patet; quia Confessio, quam **DEVS** & Ecclesia iubent, est Confessio Sacramentalis; Ea autem quæ laico fit, non est talis, nec esse potest, ob defectum ministris, q̄ necessariò debet esse Sacerdos; quare Confessio facta laico, nunquam cadit sub præcepto Diuino, vel humano, neque gratiam vllam conferre possit. Vnde, si in articulo mortis peccator careat copia Sacerdotis, non tenetur homini confiteri, sed sufficit, si **DEO** contritus confiteatur.

K 6

Si tamen

Caput VI. De Ministro

Si tamen vlllo vnquam tempore, aut loco vsus obtinuit, vt, urgente necessitate, in absentia Sacerdotis, laici Confessiones exciperent, id omninò de peccatis manifestis, non autem occultis, intelligi debet. Nam cum Confessio, quæ fit laicis, non fit Sacramentalis, nec vllam omninò gratiam conferrat; non fit probabile, vllam vsque extitisse legem aut consuetudinem, quæ obligaret ad Confessionem occultorum laicis faciendam; fuisset enim talis lex intolerabilis.

Questio
III.

Expedítne in necessitate laico confiteri?

Respõsio. **T**Ales Confessiones nunc non sunt vsitæ, neque etiam consulendæ, eò quòd plus possent detrimenti, cum famæ & vitæ periculo afferre, quàm spiritualis emolumenti: attamen si quis sua sponte laico confiteri velit, non prohibetur, modò vt id faciat eo fine, si doctus sit, vt habeat salutare consilium seu consolationem; tum etiam, vt ob verecundiam, quam patitur, maius consequatur meriti augmentum: Non tamen eo fine, vt Absolutionis particeps fiat. Laicus autem, qui excipit talem Confessionem, tenetur ex iure naturali secretò tenere, quæ per Confessionem intellexit, sub pœna peccati mortalis.

Potè.

*Potestne quis saltem venialia peccata
laico confiteri, & per eum ab
iisdem absolui?* *Quaestio*
IIII.

LAicus non potest absoluere quenquam à *Responsio.*
peccatis venialibus. Nam licet huiusmo-
di peccata non sint de essentia Confessionis:
Absolutio tamen pertinet ad potestatem Ec-
clesiasticam, qua laici non pollent. Sed nec
eorum deprecatoria Absolutio valet ad ve-
nialium remissionem, sicut Aqua benedicta,
vel Episcopalis benedictio.

Veruntamen, si laicus sit vir probus, pru-
dens, & grauis, nihil prohibet ei confiteri;
imò profuerit multum, cum propter vere-
cundiam, quæ poenitentem adducere potest
ad veram contritionem; tum etiam, quòd ab
huiusmodi laico cõfiliis possit iuuari. Quod
si tali in casu fiat Confessio, summo pere ca-
ueat laicus, ne Sacramentalem impèdat Ab-
solutioem: sed hæc duntaxat verba profe-
rat: Misereatur tui omnipotens DEVS, &c.

*Incurrítne laicus absoluens Sacramen-
taliter aliquam poenam Ec-
clesiasticam?* *Quaestio*
V.

PRæter grauisimum sacrilegium, quod ad- *Responsio.*
mittit laicus, absoluendo Sacramentali-
ter, etiam incurrit notam irregularitatis se-
cundum

Caput VI. De Ministro

tundum communem Doctorum sententiam, nisi fortè excusaretur inuincibili ignorantia,

Questio VI. Nunquid SS. Patres & veteres Doctores Ecclesie, hanc Confessionis audiendi, hoc est, soluendi & ligandi potestatem, etiam solis Sacerdotibus tribuere?

Responso. Maxime, idq; ex verbis illorum propriis liquidò constat.

Cle. in epi. ad Iac. fratrem Dñi. Clemens, Petri Apostoli discipulus, certè testatur, Petrum, dum se tradita sibi à Domino donaret potestate, sibi dixisse: Propter quod ipsi trado à Domino mihi traditam potestatem ligandi, & soluendi, vt de omnibus, quibuscunque decreuerit in terris, hoc decretum fit & in cœlis: Ligabit enim quod oportet ligari, & soluet, quod expedit solui, tanq̃ qui ad liquidum Ecclesie regulam nouerit.

Orig. super Leuit. homel. 2. Psal. 6. & 41. Psal. 31. Originis verò verba sic habent. Est adhuc & septima, licet dura & laboriosa per Pœnitentiam remissio peccatorum, cum lauat peccator in lachrymis stratum suum, & fiunt ei lachrymæ suæ panis, die ac nocte, cum non erubescit Sacerdoti Domini indicare peccatum suum, & quærere medicinam secundum eum, qui ait: Dixi, confitebor aduersum me iniustitiam meam Domino, & tu remisisti impietatem cordis mei, In quo impletur & illud,

illud, quod Iacobus Apostolus dicit: Si quis autē infirmatur, vocet Presbyteros Ecclesie.

Athanasius hoc ipsum etiam confirmat, Athana. in
dicens: Si nondum soluta sunt tibi vincula, serm. super
trade te ipsum discipulis I E S V: Ad sunt illa verba:
enim qui soluunt vos, potestate hac à Serua- Eunt in
tore accepta, quoniam quicquid ligaueritis vicum, qui
super terram, erit ligatum, inquit, & in cœ- contra vos
lo; quicquid solueritis super terrā, erit solu- est &c.
tum & in cœlo. Matth. 21.

Et D. Ambrosius, dum in Nouatianos in- Matth. 18.
uehitur: Sed aiunt, se Domino deferre reue- Amb. li. 1.
rentiam, cui soli remittendorum criminum de Poenit.
potestatem referunt; imò nulli maiorē in- ca. 2.
iuriā faciunt, quàm qui eius volunt mandata
rescindere, commissum munus refundere.
Nam cum ipse in Euangelio suo dixerit Do-
minus I E S V S: Accipite Spiritum sanctū, Ioan. 20.
quorum remiseritis peccata, remittuntur eis;
& quorum retinueritis, retenta sunt: Quis
est ergo, qui magis honorat, vtrum, qui mā-
datis obtemperat, an qui resistit?

Hieronymus idē confirmat, scribens: Sed Hier. in E-
de hoc gradu pulsus, prouocabis ad Clericos, pist. ad He-
an de his aliquid audeam dicere, qui certē in liodorum.
suis vrbibus commorantur? Absit, vt de his
quicquam finistrum loquar, qui Apostoli-
co gradui succedentes, Christi corpus sacro
ore cōficiunt, per quos & nos Christiani su-
mus; qui clauēs regni cœlorū habentes, quo-
dammodò ante iudicij diem iudicant.

Item

Caput VI. De Ministro

Aug. in li. de Pœnit. medicina que est homil. 50. Item B. Augustinus in eo opere, quod de Pœnitentiæ medicina inscripsit, ubi multa de Confessione, quæ Sacerdoti fit, doctè, eleganterque locutus est, ait: Iudicet ergo se ipsum homo voluntate, dum potest, & mores conuertat in melius, nè cum iam non poterit, etiam præter voluntatem à Domino iudicetur; & cum in se protulerit seuerissimæ medicinæ, sed tamen medicinæ sententiam, veniat ad Antistites, per quos illi in Ecclesia clauis ministrantur, & tanquã bonus incipiens esse filius, maternorum membrorum ordine custodito, à Præpositis Sacramentorũ accipiat satisfactionis suæ modum; & supplex.

Chryf. lib. 2. & 3. de Sacerdo. Chrysofomus hoc idem fatetur, dũ ait: Sicut Pater tradidit potestatem Filio iudicium faciendi; sic Filius Sacerdotibus. Et infra: Infamia manifesta est despiciere tantum principatum, sine quo, neque salutis, neque promissorum bonorum compotes fieri possumus: Hi sunt enim, qui non tantum regenerant nos in Baptismo; sed peccata post Baptismum remittunt, & veteris Testamenti Sacerdotes longè exuperant, qui tantum potestatem habebãt probandi à lepra purgatos; at nostris Sacerdotibus nõ corporis lepram, verum animæ sordes non modo probare, sed & purgare prorsus concessum est. Reliquos breuitatis studio prætereo.

Quidnam

Quidnam Sacerdotes post DEVM in remissione peccatorum operantur? *Quaestio VII.*

Ipius tantum DEI est, hominem per internam cordis compunctionem excitare à morte; sed ad Pastores Ecclesiae deinde spectat, suscitatum à DEO, solvere à peccatorum vinculis, poenā, ut ait Gregorius, amovere, quam meruit, & ab aliquo temporario etiam alterius seculi flagello eruere & liberare. *Respōsio.*

Tho. 3. p. in add. q. 18. artic. 2.

CHRISTVS Sigitur mortuum suscitatur, sed Apostoli soluunt; ille vitae restituit, hi peccatorum auferunt onus; ille ad Ecclesiam mittit, hi intra Ecclesiam recipiunt. Haec autem omnia, quae Apostoli faciunt, ut ministri Christi, & per virtutem Spiritus sancti faciunt.

*Absoluitne malus Sacerdos aequè ut bonus? *Quaestio VIII.**

Dubium non est, quin, quod cum uterque potestate Diuina, non facultate propria, aut meritis, peccatorē absoluat, aequè uterque absoluat. Dictum enim est à Christo: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittentur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt. Cum igitur per Spiritum sanctum dimittantur peccata, impedimentum nullum est, quin ille, tam per bonos, quam

Respōsio.
Ioan. 20.

Caput VI. De Ministro

quàm per malos æquè operari possit; quia
Ioan. 11. & per Caypham Spiritus sanctus, propterea
Matth. 23. quòd esset Sacerdos, locutus fuit; & Moyfis
decreta ac leges, etiam in pessimis Phariseis
Christus defendit. Diuinum itaq; institutū
hominis malitia nequaquā tollit; quod Tri-
Cō. Trid. firmavit: Si quis dixerit, Sacerdotes, qui in
Sess. 14. peccato mortali sunt, potestatem ligandi, &
Can. 10. soluendi non habere Anathema sit.

*Quæstio IX. Potestne peccator in articulo necessita-
tis, & cū alterius idonei copiam non
habet, Sacerdoti nōminatim excom-
municato, confiteri?*

Respōsio. **E**Xcepto Baptismo, nullū aliud Sacramen-
tum potest recipi de manu hæretici, aut
excommunicati. Nam recepta à præcisis,
aut hæreticis, etiam in articulo mortis mi-
nistrata, aut nullum, aut lethalem habent
effectum.

S E C V N D O, idem patet; si Sacerdos est
nominatim excommunicatus, nō habet po-
testatem propinquam soluendi, & ligandi;
ac proinde peccator, qui non habet Sacer-
dotē, cui confiteatur, nisi excommunicatū,
perinde est, ac si copiam non habeat Confes-
soris; & ita non tenetur illi magis quàm lai-
co confiteri.

Possuntne

Posſuntne Sacerdotes pro voluntatis
libito infontes damnare, & fon-
tes absolvere?

Quaestio
X.

In absoluendo magna debet esse Sacerdotii *Responsio.*
circumspectio, vt non facile quenquam ab-
soluant, nisi illum peccati poeniteat, animi-
que dolorem aliquo exteriori explicet signo:
Quia solui ab homine non potest, qui prius
à DEO suscitatus non est. Tunc enim, vt
inquit Gregorius, vera est Absolutio Sacer-
dotis, cum superni arbitrii sequitur Iudicis.

CHRISTVS Mariam Magdalenam,
omni scelerum genere irretitam, non absol-
uit, nisi post lachrymas, & animi contritio-
nem; & Dauid audire non potuit à Propheta
Nathan; Dominus transtulit peccatum tuum,
nisi postquam ipse ingenti cum dolore con-
fessus est se peccasse. Ligandus est itaque primus
peccator, & Poenitentiae legibus subiicien-
dus, postremo à peccatorum vinculis absol-
uendus.

Luc. 7.
2. Reg. 11.

Infontes verò damnare, & fontes non poe-
nitentes absolvere, Ecclesiae clavis non valet.
Ligandum enim est (vt scribit Clemens
Martyr) quod oportet ligari, & soluendum,
quod expedit solui.

Clem. epi.
1. ad Iaco.
frat. Dom.

Apostoli, vt ex Nicena altera Synodo ap-
paret, damnant Presbyterum, qui conuersum,
& poenitentem peccatorem non recipit, &
absol-

Can. Apo.
§ 1. citatur
à Nicena

absol-

Caput VI. De Ministro

Synod. 2. absoluit, ita enim scribunt: Si quis Presby-
act. 1. Ve- ter eum, qui à peccato conuertitur, non rece-
rùm cita- perit, sed reicit, deponitro; siquidem Chri-
tur p Can. stum offendit, qui gaudiū in cœlo super pec-
53. catorem resipiscentem oboriri dixit.

Luc. 15. Et B. Hieronymus reprehendit Episco-
Hier. super pos, & Presbyteros, qui vel damnant, vel ab-
Matt. c. 16. soluunt immeritos.

*Questio XI. Debētne Sacerdos imperfectè do-
lentem absolvere?*

Respōsio. SI quis imperfectè doleat, & hęc doloris in-
sufficiētiā confiteatur, Sacerdos nul-
lo modo debet talem absolvere, patet mani-
festè, quia in forma Absolutionis: Ego te ab-
soluo ab omnibus peccatis tuis, fictionem
committeret, pronuntians se peccata remit-
tere, quibus tamen pœnitens adhuc manet
obligatus.

Item, qui scit imperfectionem doloris sui,
peccat peccato sacrilegij, petendo Absolu-
tionem; Ergo multò magis Sacerdos absol-
uens: Nā quòd aliquis obiicere possēt, omnes
in Confessione dicere, se nō habere dolorem
sufficiētem; Respondetur, quòd ita confi-
tentur propter suspicionem, quam habent,
vel etiam propter animi humilitatem. Si au-
tem scirem me imperfectè dolere, nec debe-
rem perere Absolutionem, nec Sacerdos de-
beret absolvere. Confessio autem secundum
S. Tho.

S. Thomam valida & nō iteranda est, quando non percipit pœnitens imperfectionem doloris & absoluitur.

Potēstne Sacerdos pœnitentem, cuius Confessionem non audiuit, Sacramentaliter absolvere? *Quæstio XII.*

Certissima fide credendum est, nullum pœnitentem extra casus infirmitatis supra positos, citra legitimam peccatorū Confessionem absolvendū esse. Sic enim in Concilio Tridentino definitum legitur: Si quis dixerit; non requiri Confessionem pœnitentis, vt Sacerdos eū absolvere possit; Anathema sit. *Respōsio.*

Cō. Trid. Sess. 14. Can. 9.

Possuntne Sacerdotes omne peccatum remittere? *Quæstio XIII.*

CHRIſTUS vnum tantū peccatum, quod in Spiritum sanctum dicitur, à remissionis exclusit remedio. Ioannes Apostolus prædilectus discipulus, qui in finu eius recumbens, secreta coelestia didicit, & enarrauit nobis, peccatum ad mortem hoc vocat, & quoniam remissionem non habet, orari pro eo negat, dñi ait: Qui scit fratrem suum peccare peccatum non ad mortem, petat, & dabitur ei vita, peccanti non ad mortem; est peccatum ad mortem, non pro illo dico, vt roget. *Respōsio.*

1. Ioan. 5.

roget

Caput VI. De Ministro

roget quis: Omnis iniquitas peccatum est, & est peccatum ad mortem.

Aug. Boni- Peccat autem in Spiritum sanctum quis, facio Co- pluribus modis, verum absq; remissionis spe miti de mo is tantum, scilicet, qui aut Christi fidem, & derate co- agnitam Spiritus sancti veritatem ex profes- ercedis he- so, consultoq; oppugnat, & in oppugnatio- retic. epist. ne, obstinato animo perseverat; aut maius 50. circa fi- appellat peccatum suum, quam per Spiritum nem. sanctum, a quo omne donatur peccatum, remitti possit.

PRIMO modo peccarunt Iudaei, dum Christum ex miraculis agnitum, & in virtute Spiritus sancti operantem, expellentemq; Matth. 12. Doemonia, in Beelzebub tamen principe Daemoniorum, illum hoc facere asseuerarunt, & ea in obstinatione perseverarunt.

ALTERO peccavit Cain, dum dixit: Genes. 4. Maius est peccatum meum, quam ut dimit- Matth. 27. tatur. Et Iudas Iscarioth, qui de immensa Spiritus sancti charitate diffidens, agnito peccato, non supplex ad Divinam misericordiam accessit, sed illud irremissibile ratus, abiit longè ab ea, & laqueo se suspendit.

Non remittitur ergo peccatum, quod aut non emendatur, aut remitti non posse putatur; quia in Spiritum sanctum peccat, & in eo peccato perseverat, qui aut Spiritum sanctum obstinatus oppugnat, aut eum remittere non posse peccatum a se perpetratum, existimat. Itaque dum aut impugnando, auq

ant etiam detrahendo offendit, indignus fit, ut ab eo per remissionem iuuetur, cum nullo peccatum, nisi quis ab eo se subtrahat, et remissibile existimet, remittatur.

Cum Sacerdotes possint omne peccatum remittere, cur Pontifex, & Episcopi sibi aliquos casus reseruant?

*Quæstio
XIIII.*

Ratio regiminis exposcit, ut grauiora peccata, grauiori iudicio subdantur; tū vt melius corrigi possint; tū vt si sint in Republicam pestifera, commodius adhibeatur remedium; tūm præsertim, vt acriori metu correpti homines, & nefarij ab huiusmodi sceleribus arceantur.

Respōsio.

Quapropter non absque mysterio singulariter Petrus quæsiuit, quoties peccanti remissionem indulgeret, eiq; peculiariter responsum est, vt septuagies septies; nempe quia plenissima omnium remittendi iurisdictio penes ipsum manebat, quæ in inferiores ab illo deriuaretur. Absolutio enim, quæ vi clauium fit, nō solum characterem requirit, verū & Iurisdictionem, ratione cuius grauiora crimina potest Superior ob præfata rationem reseruare.

Matth. 18.

Ratio itaque, & fundamentum huius reservationis est iurisdictio, quam quisq; tan-
tam

Caput VI. De Ministro

tam habet, & non maiorem, quantā accepit à suo Superiore. Vnde Pontifex Maximus qui habet supremam iurisdictionem spirituale in Repub. Christiana, ex legitima causa potest iudicio suo reseruare quaecunq; crimina, quascunq; personas, quascunq; etiā prouincias; eandem potestatem habet Episcopus in sua dioecesi, & Parochus in sua parochia.

Quaestio XV. *Potestne Superior pro arbitrato suo, quosuis casus reseruare?*

Responſio. **D**istinctione hîc opus est. Nam si ministri sint delegati tantum & extraordinarij, carentes videlicet ordinaria absoluendi iurisdictione: tunc Superior eis tantam concedere potest auctoritatem, quantā velit, nec vlla afficit eos iniuria, etiam si minimā concesserit, cum nullam eis debeat.

At si inferiores fuerint ordinarij, quales sunt Parochi, religionum Prælati, & Episcopi, nō potest Superior pro libitu suo quosuis casus reseruare. Nam cum ipsi sint ordinarij, qui nisi impediuntur, ab omnibus possunt absolvere, non potest Superior nec debet, nisi id hono cōmuni viderit expedire, illos sua potestate fraudare; præsertim, si suam iurisdictionem iure Diuino, & non ab Episcopo habeant.

Imò tantus esse potest abusus reseruationis, vt Parochi non teneantur Superiori parere;

rere, sed eo inconsulto possent à reseruatis illis absoluerè; potissimum cum nimia reseruaciones sint in grauamen populi.

Est tamen adhibenda prudentia, et consiliu super huiusmodi minutioribus casibus reseruatis, ne sine causa inferiores inobediētes iudicentur.

*Quomodo peccata reseruata sunt
confitenda?*

SI contingat aliquem confitentem habere aliqua peccata reseruata, huiusmodi debet accedere suum Superiorem, cui scilicet reseruata sunt, & illi confiteri omnia, tam reseruata, quàm non reseruata, & absolui ab omnibus.

Vel ab eo petere facultatem, vt liceat proprio Parocho singula confiteri, & ab omnibus absolui.

Vel confitens potest mittere Confessarium, vt impetret veniam absoluendi. Quod si autem non patet accessus ad Superiorem, potest contritus, & de reliquis confessus, & absolutus, communicare; præsertim, si peccatum reseruatum non habeat secum annexam excommunicationem, & ipsa communicatio differri nequeat absque scandalo.

L Potestne

*Quæstio
XVI.*

Respōsio.

Hæc quæst. tractatur etiam in 3. ca. circa integritatem Confessionis.

Caput VI. De Ministro

Quæstio
XVII.

Potestne quilibet Sacerdos unumquë-
que in articulo mortis, à quibuscun-
que peccatis & censuris
absolvere?

Respōsio.

SI proprius Sacerdos sit ibi, vel possit facile
haberi, non potest, nisi ab eo absolui. Sin
autē res versetur in articulo mortis, & ha-
beri non possit copia propriij Sacerdotis, po-
test quisque per quencunque Catholicum
Sacerdotem absolui; non solū à quibus-
cunque peccatis, quantumcunq; , vel à iure,
vel ab homine reseruatis; verū etiā à qua-
cunque Ecclesiastica censura; idq; probatur.

PRIMO, quod necessitas spiritualis,
multò maior est, quàm temporalis; sed in
extrema necessitate potest quis uti pane et
realiena, inuito Domino; ergo in illa ne-
cessitate spiritualis salutis potest quisque
ab alieno Sacerdote absolui. Cū verò Sa-
cramentum hoc, sit in remissionem pecca-
torum institutū, & articulus mortis sit, ubi
res agitur, aut perpetuæ felicitatis, aut per-
petuæ damnationis, nō ageret Ecclesia, quæ
Spiritu sancto gubernatur, secundū am-
plissimam DEI misericordiam, si non om-
ni remedio exeunti ab hac luce promptissi-
mè succurreret; atque aded, si aliquod tunc
peccatum reseruatum vellet, aut aliquem
Sacer-

Sacerdotē suspensum, ne munus Absolutionis impenderet.

SECUNDO, idem probatur ex usu & vniuersali consuetudine Ecclesiæ: Quando enim Papa, vel Episcopus reseruāt aliquem casum, semper excipiūt articulum mortis, in quo etiā possunt absolui, non solum à peccatis, sed etiā à censuris. Item ex tenore omnium Canonum pœnitentialium, qui vbiq; hoc habent, vt moribundis non negetur beneficium Absolutionis.

Quisnam dicitur articulus mortis?

Quæstio

XVIII.

Respōsio.

Aliqui vocant articulum mortis, non solum, cum quis est morti proximus; sed etiā, dum quis se obicit periculo mortis; nimirum, quando vel prælium, vel mare est ingressurus. Verum hoc est nimium extendere priuilegium Absolutionis; cum multum discriminis sit inter articulum & periculum mortis.

Alij igitur rectiùs definiunt articulum mortis; Tempus, cum mors iā est in fine per causam naturalem, aut violentam; nempe, aut per infirmitatem, aut dum ministerio iustitiæ quis est interficiendus. Et in his tantum casibus licet cuicumque Sacerdoti quemlibet absolueret; secus de periculo mortis.

Nihilominus, ne nimis scrupulosè scrutemur

Caput VI. De Ministro

mur hunc articulum mortis, consultò remedium Eucharistiæ, & Absolutionis Sacramentū adhibetur, cū medici iam ferè desperant, & certa futuræ mortis argumenta deprehendunt.

Questio *Tenetur ne quilibet proprio suo Sa-*
XIX. *cerdoti confiteri?*

Responſio. **A**D Confessionis essentiam absolutè necessarium est, vt Confessio fiat aut proprio Sacerdoti, aut ei, cui proprius vices suas commendauit.

Probatur **PRIMO.** Quia Confessio Sacramentalis absq; iurisdictione constare nequit; atqui soli ordinarij & eorū vicem gerentes, iurisdictione pollent; Solis igitur illis fieri debet.

SECUNDO. Quemadmodum Episcopus extra suam Dicecesin nihil potest, ita neque Parochus extra suam Parochiam. Si itaque pœnitens salutarem vult obtinere Absolutionem: necessarium est, vt non alieno; sed proprio Sacerdoti, quiq; in ipsum habeat imperium, sua confiteatur peccata.

TERTIO, probatur ex illo Concilij Cōc. Trid. Lateranensis Can. Omnis vtriusq; sexus &c. Sess. 14. Similiter ex definitione Concilij Florentini Can. 6. & Tridentini, cuius verba sunt: Si quis dixerit, modum secretè confitendi soli Sacerdoti, quem Ecclesia Catholica ab initio semper

per obseruauit, & obseruat, alienū esse ab institutione & mandato Christi &c. Anathema sit.

Quisnam est proprius Sacerdos?

Proprius Sacerdos idem est, quod ordinarius, cui nimirum ex proprio officio & iurisdictione cura animarum incumbit, & iudex est in foro Pœnitentiæ: Nam proprius distinguitur à delegato, & qui ex cōmissione absoluit, non est proprius Sacerdos. Aliud enim est, esse legitimum, & aliud proprium; vt proprius fit ordinarius; legitimus tamen est, quicumq; id potest, siue propria, siue cōmissa auctoritate.

Tres ergo sunt cuiuscunq; secularis Christiani proprii Sacerdotes: Nempe, Romanus Pontifex, qui est Vniuersalis totius Ecclesiæ, vt patet ex illo dicto Christi: Pasce oues meas. Et Episcopus in suo Episcopatu, iuxta illud Actorum: Attendite vobis & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei. Et Parochus in sua parochia; Qua de re Paulus ad Titum ita scribit: Et constituias per ciuitatem Presbyteros &c. Nā Archiepiscopus non est proprius Sacerdos in Episcopatu Suffraganei, licet habeat iurisdictionem super Episcopum in foro exteriori.

Suntne iure Diuino aliqui proprii, an tantum positiuo?

Questio

XX.

Responso.

Proprii Sacerdotes tres.

Ioan. 21.

Acto. 20.

Tit. 1.

Questio

XXI.

L 3

Iure

Caput VI. De Ministro

Respōsio. Iure Diuino aliqui sunt proprij & ordinarij, aliqui vel nulli, vel saltem extraordinarij: Et ratio est, quia Sacerdos in sua ordinatione nullam accipit iurisdictionē; sed tantum ordinis potestatem. Ordinis autem potestas absque iurisdictione non sufficit, vt quisquam constituatur Iudex in foro Ecclesiastico, tam interiori, quam exteriori.

Questio
XXII. *Licetne ex priuilegio & commissione proprij Sacerdotis, alteri confiteri?*

Respōsio. Omnis & solus ordinarius, qui propriam habet animarum curam, si non fuerit prohibitus iure, potest cuicumque alteri Sacerdoti iure non impedito, concedere facultatem absoluedi suos subditos.

Delegatus autem, hoc est, cooperatores, seu Vicarius non potest hoc, nisi expressum habeat sui Superioris mandatum.

Probatum ex usu Ecclesie. Secundo probatur, nisi id fieri posset, cederet hoc in maximum Christianorum detrimētum. Sunt enim ordinarij saepenumero vehementer impediti; ita vt non sint omnium Confessionibus excipiendis pares. Iam si huiusmodi in casibus non liceret asciscere Vicarios, multi passim interirent sine Sacramentis.

Dixi, si non fuerit prohibitus iure. Nam nomina-

per obseruauit, & obseruat, alienū esse ab institutione & mandato Christi &c. Anathema sit.

Quisnam est proprius Sacerdos?

Proprius Sacerdos idem est, quod ordinarius, cui nimirum ex proprio officio & iurisdictione cura animarum incumbit, & iudex est in foro Pœnitentiæ: Nam proprius distinguitur à delegato, & qui ex cōmissione absoluit, non est proprius Sacerdos. Aliud enim est, esse legitimum, & aliud proprium; vt proprius sit ordinarius; legitimus tamen est, quicumq; id potest, siue propria, siue cōmissa auctoritate.

Tres ergo sunt cuiuscunq; secularis Christiani proprii Sacerdotes: Nempe, Romanus Pontifex, qui est Vniuersalis totius Ecclesiæ, vt patet ex illo dicto Christi: Pasce oues meas. Et Episcopus in suo Episcopatu, iuxta illud Actorum: Attendite vobis & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei. Et Parochus in sua parochia; Qua de re Paulus ad Titum ita scribit: Et constituias per ciuitatem Presbyteros &c. Nā Archiepiscopus non est proprius Sacerdos in Episcopatu Suffraganei, licet habeat iurisdictionem super Episcopum in foro exteriori.

Suntne iure Diuino aliqui proprii, an tantum positiuo?

Questio

XX.

Responso.

Proprii Sacerdotes tres.

Ioan. 21.

Acto. 20.

Tit. 1.

Questio

XXI.

Caput VI. De Ministro

Respōsio. Iure Diuino aliqui sunt proprij & ordinarij, aliqui vel nulli, vel saltem extraordinarij: Et ratio est, quia Sacerdos in sua ordinatione nullam accipit iurisdictionē; sed tantum ordinis potestatem. Ordinis autem potestas absque iurisdictione non sufficit, vt quisquam constituatur Iudex in foro Ecclesiastico, tam interiori, quam exteriori.

Questio
XXII. *Licetne ex priuilegio & commissione proprij Sacerdotis, alteri confiteri?*

Respōsio. Omnis & solus ordinarius, qui propriam habet animarum curam, si non fuerit prohibitus iure, potest cuicumque alteri Sacerdoti iure non impedito, concedere facultatem absoluedi suos subditos.

Delegatus autem, hoc est, cooperatores, seu Vicarius non potest hoc, nisi expressum habeat sui Superioris mandatum.

Probatum ex usu Ecclesie. Secundo probatur, nisi id fieri posset, cederet hoc in maximum Christianorum detrimētum. Sunt enim ordinarij saepenumero vehementer impediti; ita vt non sint omnium Confessionibus excipiendis pares. Iam si huiusmodi in casibus non liceret asciscere Vicarios, multi passim interirent sine Sacramentis.

Dixi, si non fuerit prohibitus iure. Nam nomina-

nominatim excōmunicati, hæretici & manifesti, Sacerdotes percussores non possunt vices suas aliis committere: Nam huiusmodi commissio requirit iurisdictionem; illi autem habent suam iurisdictionem impeditam: Quare, sicut tales non possunt committere; ita alij ab iisdem non possunt excipere.

Licetne ex privilegio Superioris alteri confiteri, quàm proprio Sacerdoti?

Questio:
XXIII.

Licet. Ea enim quæ sunt ordinis, potest *Responsio.*

proprius Iudex cuicumque eiusdem ordinis committere; cùm Sacramentum Pœnitentiæ administrare, sit Sacerdotalis ordinis, & Episcopus fit proprius Sacerdos, & Iudex eiusdem Sacramenti, potest idem munus cuilibet Sacerdoti cōmittere: Nam pari iure, & casus sibi aliquos reservare potest.

Ideoque concessio facta Religiosis mendicantibus audiendi Confessiones populi, fuit prouida, & sancta, & in fauorem populi facta, eorumque ad eò communi bono præcipuè conducens. Est enim Confessariorum conditio, vt vitæ in primis, deinde scientiæ, & prudentiæ dignitate polleant; hoc autem non est (vt citra cuiuspiam iniuriam loquamur) cur nequeat perinde in Religiosis inueniri, qui claustris inclusi, literis vacant, vt

L 4 in

Caput VI. De Ministro

in secularibus, imò plerunque sunt, & vita sanctiores, & scientia ampliores, nec nò minoribus obruti occupationibus, quàm Plebani.

Adde, quòd cùm nò sint aliis negotiis implicati, expeditius possunt Confessionibus audiendis operam dare, præterquàm, quòd cùm temporalia metant, quibus aluntur, debent, vt ait Paulus, Spiritualia in populum refundere.

1. Cor. 9.

Experientia profectò docet, tantum emolumentum religiosorum curam in Confessionibus audiendis, & concionibus habendis Christianis populis indies afferre vt eis sublaris, nò possit Ecclesia non multum detrimenti accipere.

Quæstio
XXIIII.

Tenetur ne Parochis suis iterum confiteri, qui Religiosis priuilegiatis semel confessi sunt?

Responsio.

Nequaquam. Nam Religiosi priuilegiati vel verè absoluunt, vel non absoluunt. Si nò absoluunt, igitur nullum habent priuilegium; imò laqueum omnibus iniiciunt, & verum sacrilegium committunt, vt qui conantur eos absoluere, qui absolui non possunt.

Si autem absoluunt, verè absoluunt, igitur nemo potest de illis confessis denuò ad confitendum compelli. Et ratio est, quia Sacra-

cræ

cramentum Confessionis est institutum in peccatorum remissionem. Qui igitur absoluitur, nulla habet peccata mortalia. Quare nec potest cogi ad Confessionem.

Quàm magna autem Religiosi huiusmodi habeant priuilegia, hoc facillè est videre in eorum diplomatibus, quæ diuersa à diuersis Pontificibus impetrârunt, vt ab Alexandro quarto, Urbano quarto, Ioanne Vigesimo secundo.

*Licetne absque facultate proprij Paro-
chi, laborantis aliquo vitio, ita vt non
satis tutum sit exponere illi pec-
catum, alteri confiteri?*

*Quæstio
XXV.*

SOLA culpa proprij Sacerdotis, cui scilicet periculosum est cōfiteri, quia vel est Cōfessionum detector, vel sollicitator pœnitentium ad malum, nō facit ius subdito, vt absque eius obtenta licentia, alium adire valeat Confessarium, & ratio est, quia nullus alius propter illam solam nequitiam iurisdictionem acquirit absoluendi, nec subditus illam potest ei tribuere, & absq; iurisdictione nulla est Absolutio.

Responsio.

DEINDE, periculosum etiam foret, si quacunq; ex causâ cuiuslibet, deserto suo Parocho, alteri confiteri liceret, & totum perturbaret ordinem Ecclesiasticum, cū hac ratione quilibet facillè contra suum Parochum

Caput VI. De Ministro

chum comminisci aliquid posset, ut hoc colore quaesito, ius, alium Confessarium quaerendi, sibi compararet.

In hoc ergo casu subditus ille nemini debet confiteri, sed perinde censere, ac si nullam haberet copiam Sacerdotis: Nam profecto necessitas illa non est maior; quam si proprius Sacerdos abiret, aut moreretur. Cum ergo tunc sine licentia Superioris nemini confiteri possit; idem est censendum, quando est periculum illi confitendi.

Quaestio Licetne ei confiteri, quo cum peccatum
XXVI. commissum est?

Responsio. Licet quidem scrupulis seruandis, & esse potest fructuosa talis Confessio, quamquam erubescencia non esset tanta, quanta, si Confessio fieret alteri; quin etiam vix potest impudentia, & impudicitia excusari, quia appareret colloquium illi simile, quod fit extra Confessionem. Vbi vero periculum est excitandi & irritandi illecebram: Exempli gratia, ut si quicumque peccator suo complici, vel concubina suo concubinario Sacerdoti confiteatur, sacrilegium etiam est impudentissimum; ideoque propter aliorum scandalum talis Confessio vix fieri potest.

Datne

Datne ratihabitio Sacerdoti facultatem absoluedi?

*Quæstio
XXVII.*

DVplex est ratihabitio, vna de futuro; quando videlicet Episcopus postea cognoscit sufficientiam alicuius, & ratum habet, quod fecit; Verbi gratia: Ego non sum expositus ab Episcopo, vt audiam Confessiones; credo tamen, quod, si accederem eî, & hoc nomine compellarem, potestatem illam audiendi Confessiones, mihi non negaret. Hæc ratihabitio non sufficit, quia essentia Sacramenti non pendet ex aliquo futuro; ac proinde ratihabitio non potest validum, aut inualidum facere Sacramentum.

Respõsio.

Alia est ratihabitio de præsentî, putà, quia Episcopus de præsentî vult, vt audiam; licet mihi nihil dixerit; sed ego scio eius voluntatem, & hæc ratihabitio, dicunt aliqui, quod sufficit; quia Episcopus cõmittit vicem suã per voluntatem.

Ego nescio, an hoc sit; nam quamuis Iudex Ecclesiasticus liberè exercent suã iurisdictione, tamen quia hæc potestas est in foro Ecclesiastico, videtur quod non possit exercere illã iurisdictionem, nisi actu exteriori; sicut non posset Episcopus actu interiori excommunicare, vel absoluere, vt tenet probabilior, & verior opinio. Si ergo hoc verum est (vt ego credo) sequitur, quod per solam complacentiam Episcopus non potest communi-

Caput VI. De Ministro

re suam potestatem, cum hoc fit uti iurisdictione.

Nulla igitur rati habitio sufficit, tametsi videat & taceat Parochus aut Episcopus, ut integrum sit simplici Sacerdoti, aut Confessione audire, aut absolvere: sed requiritur expressus Superioris consensus; cum alteri sententiae neque ratio neque vis, neque (quod sciam) laudabilis vlla suffragetur Ecclesiastica consuetudo.

Questio *Possumtne habentes potestatem eligendi Confessarium, legitimè quibuslibet confiteri?*
XXVIII.

Responso. **T**Ales eligere possunt, quoscunque volunt Confessarios; quia ad Absolutionem tantum duo requiruntur, videlicet, Potestas ordinis, & Iurisdictionis, cumque Potestatem ordinis quilibet Sacerdos habeat, potestatem Iurisdictionis tum is ipse concedit, qui concessit privilegium; & sic poenitentes non eligunt eum, qui est Confessarius, sed per electionem propriam, si antea non erat, faciunt Confessarium; sicut cum eligitur Episcopus, non eligitur ille, qui erat Episcopus, sed qui non erat, eligitur in Episcopum.

Ratio huius manifesta est, quia in hoc solo differt Sacerdos habens iurisdictionem a non habente, quod ille habet materiam, hic autem non; & huic nihil aliud deficit ad hoc ut possit absolvere, nisi materia circa quam exerceat

exerceat potestatem, quam accepit, dum fuit ordinatus. Cùm ergo recipienti Bullas, detur potestas subiiciendi se, cui voluerit, iam talis Sacerdos electus habet materiam & iurisdictionem circa illam, vnde nihil sibi deficit.

Sed quamuis prædicta doctrina fuerit ante Concilium Tridentinum inter Doctores triuialis, multumque recepta, iam tamen post prædicti Concilij determinatione Sessione Vigesima tertia Capite decimo quinto reformationis, nullus est idoneus ad Confessiones audiendas reputandus, nisi beneficium parochiale habeat, aut ab Episcopis per examen (si illis videbitur necessarium) aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem ab eis obtineat.

*Potestne Parochus & curatus unius
Episcopatus sibi subditum audire
in alio Episcopatu?*

*Quæstio
XXIX.*

PARochus potest suos parochianos vbicunque terrarum, etiam extra Dicecesim, audire & absoluerè; quia fit sine strepitu iudicij, & nemini vlla irrogatur iniuria. Similiter etiam Religiosus, qui facultatem habet sui Prælati Religiosorum Confessiones audiendi, quemcunq; subditum sui Conuentus potest vbicunque terrarum absoluerè, præterquam à casibus reseruatis. Et sic, quan-

Responsio

L 7 do duo

Caput VI. De Ministro

do duo fratres de licentia Prælati peregrinantur, possunt se mutuò absoluerè, etià cum peruenerint ad alium Episcopatum.

Quæstio Potestne curam animarũ habens, an-
XXX. tequàm sit Sacerdos, commissionem eligendi Confessarium dare?

*Respõsio. P*OTEST, vel hoc nomine, quia titulum habet.

Quæstio Potestne excõmunicatus Parochus fa-
XXXI. cere copiã eligendi Confessarium?

*Respõsio. N*on potest, quia commissio illa est actus iurisdictionis, qua caret excõmunicatus, probabilè tamen est, commissionem talem legitimè factã, superueniente postea excõmunicatione, durare, quia illum actũ fecerat legitimè.

Quæstio Teneturne Parochus subditorum suo-
XXXII. rum Cõfessiones non solùm in Quadra-
gesima, sed etiam extra eam, quoties scilicet illi confiteri uelint, audire?

*Respõsio. D*ubium non est, quin Parochus subditorum suorum Cõfessiones eo tempore, quando uidelicet ipsi cõfiteri tenentur, utpote semel in Anno, & in articulo mortis ne-

tis necessariò audire cogatur. Sed & extra illos casus necessitatis plurimum congruit, decetq; Parochum, ne hac in parte ouibus sibi commissis vllò vnquam tempore dèsit, aut in se aliquid iure merito desiderari patiatur. Idque probatur.

PRIMO ex parabola Talentorum, quæ seruis erant commissa; vbi seruus, qui non reddidit Domino talentum, reprehèditur, & in tenebras exteriores eiici iubetur. Talis videtur Parochus, cui Dominus potestatem spiritualem simul & curam ouium cõmisit, vt illis Sacramenta ministraret. Nec videtur satisfacere Parochus, si tempore necessitatis solùm ea ministret; quia hoc non est talentum acceptum Domino cura vsura reddere, si non vltra tempus necessitatis aliquid Domino lucrifecerit. Matth. 26.

SECUNDO, non minùs tenetur Parochus suis subditis in spiritualibus provide- re, quàm tenetur pater carnalis suis filiis in temporalibus: Vtriq; enim cura commissa est; huic corporis; illi verò animæ subditi: Sed carnalis pater non solùm tenetur filiis ministrare cibum necessarium ad hoc, vt filius ad debitam magnitudinẽ perueniat; igitur & Parochus tenetur, non solùm tempore necessitatis Sacramenta suis subditis ministrare, sed etiam extra huiusmodi necessitatem, vt anima ad debitũ, & cõueniens perueniat spirituale augmentũ.

TER.

Caput VI. De Ministro

TERTIO, quia subditus habet ius petendi à Parocho suo, quoties velit, ut eum in Confessione audiat; & eidem confesso, Sacramentum Absolutionis impendat: Igitur è contrà Parochus tenebitur subdito hoc Sacramentum ministrare, quoties requiratur. Patet totum à simili; quia si vxor habet ius petendi à marito, quoties velit, debitum coniugale, & è contrà maritus toties tenetur eidem postulanti reddere, vbi non adfit legitima excusatio. Quidni & Parochus ad quilibet subditi necessitatem teneatur impendere Absolutionis Sacramentum.

QUARTO, idem probatur ex obligatione, qua Parochus ratione officij eidem iniuncti, tenetur sollicitus esse pro ouibus eidem commissis, iuxta illud Ezechielis: *Vz Pastoribus Israël, qui pascebant semetipfos, nonne greges à Pastoribus pascuntur? Lac comedebatis, & lanis operiebamini. Et sequitur: Quod infirmum fuit, non consolidastis: quod agrotum, non sanastis; quod confractum est, non alligastis; & quod perierat, non quaesistis &c.* Ex quibus colligitur, Parochos obligatos esse pascere gregem eis commissum, non solum quando sunt in necessitate, sed extrà, si aliqua ovis sit confracta, si agra &c.

Igitur cum peccator confractus sit, & agrotus per peccatum à se commissum, sequitur Parochum non excusari à peccato mortali, si

Ezech. 34.

tali, si quoties petierit subditus sanari, & cōsolidari, Sacramentum Pœnitentiæ ab eodem petitum non minifretur.

POSTREMO comprobatur, quia si Parochus non habet legitimam excusationem negandi Sacramentum, videtur agere contra charitatem proximi, cū præferat suam quietem corporalem, tanto bono spiritali proximi, quantum ex tali Confessione esset illi euenturum; imò fortè per Confessionem à peccato ad gratiam resurgeret virtute Sacramenti, ad quam cordis Pœnitentia, quam habet, illi non sufficit. Et ita negatio huius Sacramenti illi cederet in perniciem animæ. Multò rectius itaque faciet, si quocunq; tempore subditis suis peccata sua cōfiteri volentibus, semper se promptum & paratissimum exhibuerit; quàm suis intentus negotiis, pœnitentē neglexerit; nisi fortè causis magni momenti impeditus, pœnitentem audire nequeat. In quo casu facilis esse debet in concedenda facultate, alteri confitendi.

Qualisnam Confessarius esse debet?

CONFESSARIO, vt rectè & securè suo fungatur officio, quinque necessaria sunt.

PRIMO, scientia, vt à non peccatis peccata & mortalia in communi, vel ex genere à venialibus discernere queat; in quibus tamen

Quæstio
XXXIII.

Responsio.

Caput VI. De Ministro

men nonnunquam cùm dubium occurrit, peritiores consulere potest.

SECUNDO Potestas triplex: Prima ordinis, vt videlicet fit Sacerdos: Secunda iurisdictionis ordinaria, vel delegata, vt scilicet facultas ab eo, qui potest, ei concedatur: Tertio quoad vsum, ne scilicet sit excommunicatus, suspensus, vel irregularis.

TER TIO Bonitas: Qui enim in peccato mortali audiret Confessiones, mortaliter peccaret, vice versa, quò ipse melior, & in omnibus virtutibus, præcipuè in charitate fraterna, & Zelo animarum eminentior fuerit, eò aptius erit instrumentum Diuinæ bonitatis, vt per ipsum dignetur poenitenti plenius Sacramenti effectum, cum gratiæ ac virtutum incremento præstare.

Ad bonitatem pertinet, vt sit compositus exteriori & interiori, qui Confessiones audit; exteriori quidem, vt nihil videatur in vultu & gestibus, vel motibus corporis, vel etiam in vestitu, nec in voce audiatur, quod non deceat virum maturum, & qui meminit se locum **DE I** tenere.

Interiori verò vt considerando, cuius vices gerat, tanquam in eius oculis cum reuerentia & timore sancto, hoc officium peragat, & humiliter de se sentiens, in corde suo confitentes sibi præferat, ac se meliores existimet.

QVARTO prudentia, qua vtatur cùm
erga

erga poenitentem in eius vulneribus medici more perscrutandis, ac medicina adhibenda, tum erga seipsum cautè agendo in iis interrogandis, quæ possent in tentationem adducere incautos.

QVINTO, Secretum, de quo in sequenti Capite agetur.

CAPVT VII. De Secreto seu Sigillo Confessionis.

Quidnam est Sigillum Confessionis?

*Quæstio
I.*

Sigillū Confessionis nihil aliud est, quàm obligatio ita celandi peccata, in Confessione audita, & omnia alia, per quæ potest peccatum, vel peccator deprehendi, siue Sacerdos absoluat, siue non; vt nulli vnquam fas sit, ea manifestare.

Responsio.

Teneturne Sacerdos in omni casu hoc sigillum Confessionis tenere?

*Quæstio
II.*

Omniò tenetur, neque vnquam debet, quocunq; præcepto humano interueniente, eam reuelare; quia peccata aliorū in Confessione percipit, non vt priuata quædā persona, neque vt ipsemet, sed tanquam is, qui

Responsio.